

Гирдежилере ве эмлэге ики гезек салгыт
салынмагыны арадан айырмак
хакында Түркменистаның Хөкүмети билен
Өзбегистан Республикасының Хөкүметинин
арасындакы

Ы Л А Л А Ш Ы К

Түркменистаның Хөкүмети ве Өзбегистан Республикасының Хөкүмети гирдежилере ве эмлэге ики гезек салгыт салынмагыны арадан айырмак хакында Ылалашык баглашмак ислеп хем-де икитараплайын ыкдысады хызматдаштыгы мундан бейлә-де өсдүрмэге ярдам этмек маскады билен,

шулар барада ылалашдылар:

1 мадда

ӨЗИ БАРАСЫНДА ЫЛАЛАШЫК УЛАНЫЛАН АДАМЛАР

Шу Ылалашык хер бир Ылалашык Дөвлетлерин биринин я-да икисинин хем резидентлери болуп дурян адамлар барада уланылар.

2 мадда

ШУ ЫЛАЛАШЫК ДЕГИШЛИ БОЛАН САЛГЫТЛАР

1. Шу Ылалашык хер бир Ылалашык Дөвлетин, онун административ бирликлеринин я-да ерли хәкиметлеринин адындан пейда (гирдежилер) ве эмлэк үчин алынган салгытларын алыш усулына гарамздан, олара дегилшидир.

2. Пейда (гирдежилер) ве эмлэк үчин салгытлара умумы гирдежилерден я-да гирдежинин бир бөлегинден, шол санда гозгалаян я-да гозгалмаян эмлэгин айрыбашаланмагындан алган пейдадан (гирдежилерден) алынган әкли салгытлар, иш хакының я-да төлеглерин умумы мукдарындан алынган салгытлар, шейле хем эмлэгин бахасының артмагы үчин алынган салгытлар дегилшидир.

3. Шу Ылалашык өзлерине дегилши болан салгытлар шулардыр:

Түркменистанда:

- (i) пейда (гирдежи) үчин салгыт;
 - (ii) физики тараплардан алынган гирдежи салгыды;
 - (iii) ерасты байлыклардан пейдаланыландыгы үчин салгыт;
 - (iv) кәрханаларың эмлэги үчин салгыт;
 - (v) ер үчин төлег;
- (мундан бейләк "Түркменистаның салгытлары" дийлип атландырылан);

Өзбегистан Республикасында:

- (i) кәрханаларың, бирлешиклерин ве гурамаларын пейдасы (гирдежилери) үчин салгыт;
 - (ii) Өзбегистаның граждандарындан, дашары юртли граждандардан ве граждандыгы болмадык адамлардан алынган гирдежи үчин салгыт;
 - (iii) эмлэк үчин салгыт;
- (мундан бейләк "Өзбегистан Республикасының салгытлары" дийлип атландырылар).

4. Шу Ылалашык бар болан салгытлара гошмача я болмаса оларын ерине шу Ылалашыга гол чекилен сенеден соң ислендик Ылалашык Дөвлетлерде гошмача я-да шу мадданың 3 пунктунда гөркезилен салгытларарын ерине алынжак шоңа мензеш я-да мазмуны боюнча шолар ялы ислендик салгытлар бабатда хем уланылар. Ылалашык Дөвлетлерин ыгтыярлы органлары өзлеринин салгытлар хакындакы канунларына гирзилен ислендик дүйпли үйтгетмелер хакында бирек-биреге хабар берерлер.

3 мадда
УМУМЫ КЕСГИТЛЕМЕЛЕР

1. Эгер контекстден башгача йүзе чыкмаса, шу Ылалашыгың максатлары үчин:
- а) "Түркменистан" адалгасы Түркменистаны аңладяр ве географик маныда уланыланда халкара хукугына хем-де Түркменистаның канунларына лайыклықда чөклеринде Түркменистан дернзиң дүйби, ерасты байлықлар ве оларың тебигы ресурслары бабатда өз хукукларыны амала ашырып билжек веляятлар болуп дурян. Түркменистаның территориал сувларындан дашары ислендик веляаты ичине аляр; "Өзбегистан" адалгасы Өзбегистан Республикасыны аңладяр ве географик маныда уланылан махалы Өзбегистан Республикасының халкара хукугының нормаларына лайыклықда өзүнниң өзыгтыярлы хукугыны ве юрисдикциясыны, шол санда ерасты байлықларыны пейдаланмак ве тебигы ресурсларыны пейдаланмак боюнча хукукларыны амала ашырып билжек территориясыны, ичерки сувларыны, хова гиңишлигини өз ичине аляр;
 - в) "бир Ылалашян Дөвлет" ве "бейлеки Ылалашян Дөвлет" аңлатмасы контекст боюнча гелшине гөрә, Түркменистаны я-да Өзбегистан Республикасыны аңладяр;
 - с) "тарап" аңлатмасы физики тарапы, компанияны ве тарапларың ислендик бейтеки бирлешмесини өз ичине аляр;
 - д) "компания" аңлатмасы ислендик корпоратив дүзүми я-да салгыт салмак максалы билен корпоратив дүзүм хөкмүнде гаралян ислендик бейлеки гураманы аңладяр;
 - е) "бир Ылалашян Дөвлетин кәрханасы" ве "бейлеки Ылалашян Дөвлетин кәрханасы" диен аңлатмалар дегишлиликде бир Ылалашян Дөвлетин резиденти тарапындан доландырылян кәрхананы хем-де бейлеки Ылалашян Дөвлетин резиденти тарапындан доландырылян кәрхананы аңладяр;
 - ф) "халкара гатнатма" аңлатмасы Ылалашян Дөвлетин кәрханасының деңиз, деря я-да хова гәмиси, демир ёл я-да автомобиль транспорты аркалы амала ашырылян ислендик гатнатманы аңладяр, шейле гатнатманың диңе бейлеки Ылалашян Дөвлетин территориясында ерлешен пунктларың арасында амала ашырылян халатлары муна гирмейәр.
 - г) "милли тарап" аңлатмасы:
 - (i) Ылалашян Дөвлетин граждандлары болуп дурян әхли физики тараплары;
 - (ii) Ылалашян Дөвлетин уланылян канунларына лайыклықда өз статусыны алан әхли юридик таралары, шеоекетлери я-да ассоциациялары;
 - г) "ыгтыярлы орган" аңлатмасы:

Түркменистанда - Түркменистаның Ыкдысадыет ве малие министрлигини хем-де Баш дөвлет салгыт инспекциясыны я-да оларың ыгтыярлы векилини;
Өзбегистан Республикасында - Өзбегистан Республикасының Дөвлет салгыт комитетини аңладяр.
 - h) "ыгтыярлы орган" аңлатмасы:
2. Ылалашян Дөвлет шу Ылалашыгы уланан махалы контекстден башгача йүзе чыкмаян болса, Ылалашыкда кесгитленилмедик ислендик аңлатма шу Ылалашык өзүне дегишли болан салгытлар бабатда бу Дөвлетин канунлары аркалы өзүне берилйән мана эе болар.

4 мадда
РЕЗИДЕНТ

1. Шу Ылалашыгың максатлары үчин "Ылалашян Дөвлетин резиденти" аңлатмасы шол Дөвлетин канунлары боюнча яшаян ери, хемишелик болян ери. беллиге алнан ери. хакыкы ёлбашчы органының ерлешйән ери я-да башга бир шунун ялы хәсетли өлчег эсасында шол дөвлетде салгыт салмага дегишли болан ислендик тарапы аңладяр. Эмма бу аңлатма диңе шол Ылалашян Дөвлетдеки чешмелерден я-да эмләкден

гирдежи аляндыгы эсасда шол Дөвлетде салгыт салмага дегншли тараплары өз ичине алмаяр.

2. I пунктун дүзгүнлерине лайыктыкта физики тарапын Ылалашян Дөвлетлерин икисинин-де резиденти болуп дурян халатында онун статусы шунун ялы кесгитленнлийәр:

a) ол хайсы Ылалашян Дөвлетде өзүне эльетер хемншелик яшайыш жайы болса, шол Дөвлетин резиденти хасап эдилер; Ылалашян Дөвлетлерин икисинде-де өзүне эльетер хемншелик яшайыш жайы бар болса, ол хас ысншыкты шахсы ве ыктысалы арагатнашыклары (яшайыш бәхбитлеринин меркези) болан Дөвлетин резиденти хасап эдилейәр;

b) эгер тарапын яшайыш бәхбитлеринин меркези болан Дөвлет кесгитленнлип билнмесе я-да эгер шейле тарапын Ылалашян Дөвлетлерин хич биринде хемншелик яшайыш жайы болмаса, ол адатча яшаян ери болан Ылалашян Дөвлетинин резиденти хасап эдилейәр;

c) эгер тарап адатча Ылалашян Дөвлетлерин икисинде хем яшаян болса я-да эгер ол адатча оларын хич биринде хем яшамаян болса, ол хайсы Дөвлетин гражданы болса, шол Дөвлетинин резиденти хасап эдилейәр;

d) эгер Ылалашян Дөвлетлерин хер бири оңа өз гражданы хөкмүнде гараян болса я-да Ылалашян Дөвлетлерин хич бири оны шейле хасап этмейән болса, онда Ылалашян Дөвлетлерин ыгыярлы органлары бу меселәни өзара ылалашык боюнча чөзйәрлер.

3. Эгер I пунктун дүзгүнлерине лайыктыкта физики тарап болуп дурмаян тарап Ылалашян Дөвлетлерин икисинин-де резиденти болса, ол хакыкы ёлбашчы органы ерлешен Ылалашян Дөвлетин резиденти хасап эдилейәр.

5 мадда

ХЕМИШЕЛИК ВЕКИЛЧИЛИК (ЭДАРА)

1. Шу Ылалашыгын максатлары үчин "хемншелик векилчилик (эдара)" аңлатмасы Ылалашян Дөвлетин кәрханасынын бейлеки Ылалашян Дөвлетдеки коммерция иши үстүнден амала ашырыян хемншелик иш еринин аңладяр.

2. "Хемншелик векилчилик (эдара)" аңлатмасы, хусусан-да, шулары өз ичине аляр:

a) доландырыш ерини;

b) бөлүми (филиалы);

c) контораны (офиси);

d) фабриги;

e) уссахананы;

f) шахтаны, небит я-да газ скважинасыны, карьерн я-да тебигы серншделер чыкарыян башга бир ислендик ери.

3. "Хемншелик векилхана (эдара)" аңлатмасы шейле хем:

a) гурлушык мейданчасыны, гурлушык, монтаж я-да гурнайыш объекти я-да олар билен багланьшыкты болан техники гөзөгчилик барадакы иши, йөне дине шейле мейданчанын, объектин барлыгы я-да ишин амала ашырылмагы 12 айдан гечйән дөврүн довамында болан халатда;

b) шу максатлар үчин кәрхана тарапындан хакына тутулан гулдукчыларын я-да бейлеки ишгәрлерин үсти билен кәрханалара хызматларын, шол санда констультацион хызматларын эдилмегини, йөне шейле гөрнүшли иш дине (бир я-да бирнече объект үчин) юрдун чәклеринде ислендик 12 айлык дөврүн довамында 183 гүнден узак дөврүн я-да дөврүлерин довамында эдилен халатда өз ичине аляр.

4. Шу мадданын ёкардакы дүзгүнлерине гарамаздан "хемншелик векилчилик (эдара)" аңлатмасы шулары өз ичине алмаяр:

a) десгаларын шу кәрхана дегншли харытлары я-да өнүмлерн дине сакламак, гөркезмек максады билен пейдаланылмагыны;

b) шу кәрхана дегншли харытларын я-да өнүмлерин горунын дине сакламак я-да гөркезмек максады билен сакланылмагыны;

с) шу кәрхана дегншли харытларын я-да өнүмлерин горунын дине бейлеки кәрхана тарапындан гайтадан ишлемек максады билен сакланылмагыны;

д) хемншелик иш еринин дине кәрхана үчин харытлары я-да өнүмлери сатын алмак. я болмаса шу кәрхана үчин маглуматлары топламак максады билен сакланылмагыны;

е) хемншелик иш орнунын дине кәрхананын бэхбитлери үчин тайярлык я-да көмекчи хәсетли ислендик бейлеки иши дине амала ашырмак максады билен сакланылмагыны;

ф) хемншелик иш еринин дине ишин "а"-дан "е" подпунктлара ченли агзалан гөрнүшлерини ислендик гөрнүште утгашдырмагы амала ашырмак максады билен сакланылмагыны шол хемншелик иш еринин шейле утгашдырмак нетижесинде йүзе чыкан жемн иши тайярлык я-да көмекчи хәсетли шертде болан халатыны.

5. 1 ве 2 пунктларын дүзгүнлерине гарамаздан, эгер гарашсыз статуса эе болан. 7 пунктда гөркезилен агентден башга бир тарап Ылалашян Дөвлетде бейлеки Ылалашян Дөвлетин кәрханасынын адындан херекет эдйән болса, онда ашакда гөркезилен халатларда шол кәрхана шол тарапын кәрхана үчин эдйән ислендик иши бабатда илки ады агзалан Ылалашян Дөвлетде хемншелик векилчилиги (эдарасы) болан кәрхана хөкмүнде гараляр:

а) эгер шол тарап ишинин 4 пунктда гөркезилен, хемншелик иш еринин үсти билен амала ашырылса-да, онун дүзгүнлерине лайыктыкта шол хемншелик иш ерини хемншелик векилхана өвүрмейән иш билен чөкленйән халатларындан башга ягдайларда шол Дөвлетде кәрхананын адындан контрактлары баглашмак ыгтыярлыкларына эе болса ве олары адатча пейдаланын болса;

б) шейле ыгтыярлыклара эе болмаса, йөне илки агзалан Дөвлетде харытларын я-да өнүмлерин горларыны адатча саклаян, шол ерден олары кәрхана бирсыхлы элтйән болса.

6. Шу мадданын ёкаркы дүзгүнлерине гарамаздан, эгер Ылалашян Тарапын страхование кәрханасы бейлеки Ылалашян Дөвлетин территориясында страхование байракларыны топлаян я-да шол ерде мүмкин болан төвектелчиликден 7 пункт өзүне дегншли болан, гарашсыз статуслы агент болуп дурмаян тарапын үсти билен страхование эдйән болса, ол шол бейлеки Дөвлетде хемншелик векилчилиги (эдарасы) болан кәрхана дийлип хасап эдилер, гайтадан страхование этмек халатлары муна гирмейәр.

7. Бир Ылалашян Дөвлетин кәрханасы бейлеки Ылалашян Дөвлетде телекечилик ишини дине брокерин, комиссионерин я-да гарашсыз статуслы ислендик бейлеки агентин үсти билен амала ашырян болса, шол адамлар хем өз адаты ишинин чөклеринде херекет эдйән болса, шол кәрхана шол бейлеки Дөвлетде хемншелик векилчилиги (эдарасы) болан кәрхана хөкмүнде гаралмаяр.

8. Бир Ылалашян Дөвлетин резиденти болуп дурян компаниянын бейлеки Ылалашян Дөвлетин резиденти болуп дурян компания контроллык этмегинин я-да ол тарапындан контроллык эдилйән болмагынын я-да шол бейлеки Дөвлетде телекечилик ишини хемншелик векилчилигин (эдаранын) үсти билен я болмаса башга бир гөрнүште амала ашырмагынын өзи шол компанияларын бирини бейлеки компаниянын хемншелик векилчилигине (эдарасына) өвүрмейәр.

6 мадда

ГОЗГАЛМАЯН ЭМЛӘКДЕН АЛЫНЯН ГИРДЕЖИЛЕР

1. Бир Ылалашян Дөвлетин резидентинин бейлеки Ылалашян Дөвлетде ерлешйән гозгалмаян эмләкден алян гирдежилерине (шол санда оба ве токай хожалыгындан алян гирдежилерине) дине шол бейлеки Дөвлетде салгытлар салнып билнер.

2. Шу Ылалашыкда "гозгалмаян эмләк" днен анлатма гаралян эмләгин ерлешйән ери болан Ылалашян Дөвлетин канунлары боюнча она берилйән мана эе болар. Бу анлатма ислендик халатда гозгалмаян эмләк барадакы көмекчи эмләги, оба ве токай хожалыгында уланылян маллары ве энжамлары, ер эечилиги бабатдакы умумы хукугын дүзгүнлери өзи барасында уланылян хукуклары, гозгалмаян эмләгин

узфруктыны ве тебигы серишделерин ишленилмеги я-да олары ишлемәге хукугын берилмеги үчин өзезини долмак хөкмүнде төленилән, мөчберн үтгейән хем-де кесгитли төлегләр барадакы хукуклары өз ичине аляр. Дениз, деря ве хова гәмилерине, демір ёл ве автомобиль транспорты серишделерине гозгалмаян эмләк хөкмүнде гаралмаз.

3. "Узфрукт" адалгасы шу маддада уланылан махалы кесекинин эмләгини ве шол эмләкден алынян гирдежилери өмүрлик пейдаланмак хукугыны анладяр.

4. 1 пунктун дүзгүнлери гозгалмаян эмләги гөни пейдаланмакдан, кәрендесине бермекден я-да башга бир ислендик гөрнүшде пейдаланмакдан алынян гирдежилер барада уланыляр.

5. 1 ве 3 пунктларын дүзгүнлери кәрхананын гозгалмаян эмләгинден алынян гирдежилер ве гарашсыз шахсы хызматлары этмек үчин пейдаланылян гозгалмаян эмләкден алынян гирдежилер барада хем уланыляр.

7 мадда

ТЕЛЕКЕЧИЛИК ИШИНДЕН АЛЫНЯН ПЕЙДА

1. Бир Ылалашян Дөвлетин кәрханасының бейлеки Ылалашян Дөвлетде алан пейдасына салгыт салмак дине шол пейда шол ерде ерлешйән хемишелик векилчилигин (эдаранын) үсти билен алнан болса ве дине онун шол хемишелик векилчилиге (эдара) дегишли бөлеги бабатда амала ашырыляр.

2. 3 пунктун дүзгүнлерини назара алмак билен, эгер бир Ылалашян Дөвлетин кәрханасы бейлеки Ылалашян Дөвлетде шол ерде болян хемишелик векилчилигин (эдаранын) үсти билен телекечилик ишини амала ашырян болса, онда шол хемишелик векилчилигин (эдаранын) хут шонун ялы я-да мензеш шертлерде хут шонун ялы, я-да барабар иши амала ашырян болса ве өзүни хемишелик векилчилик (эдара) хөкмүнде дөреден кәрханадан долы гарашсыз херекет эдйән айрыбашгаланан ве өзбашдак кәрхана болан халатында алып билжек пейдасы хер бир Ылалашян Дөвлетде она дегишли болар.

3. Хемишелик векилчилигин (эдаранын) пейдасы кесгитленилен махалы шейле хемишелик векилчилигин (эдаранын) ишинин максатлары үчин эдилен, документал тайдан тассыкланылан чыкдажыларын, шол санда доландырыш ве умумы административ чыкдажыларын хемишелик векилчилигин (эдаранын) ерлешйән ери болан Дөвлетде я-да онун чәклеринден дашарда чекилендигине гарамаздан, шол чыкдажылар кемилмелидир.

Хемишелик векилчилик (эдара) тарапындан өз баш векилчилигине (офисине) резидентин ислендик бейлеки векилчиликлеринин (офислеринин) бирине патентлерин я-да бейлеки хукукларын пейдаланылмагы үчин роялтилерн, йыгымлары төлемек ёлы билен я болмаса эдилен анык хызматлар үчин я-да менежмент үчин комиссиян төлеглери төлемек ёлы билен я хемишелик векилчилиге (эдара) ссуда берлен муқдар үчин процентлери төлемек ёлы билен төленилен серишделерин хемишелик векилчилик (эдара) бабатда кемилмегине ёл берилмейәр.

4. Хиç бир пейда хемишелик векилчилигин (эдаранын) Ылалашян Дөвлетин резиденти үчин харытлары я-да өнүмлери дине сатын алмагы эсасында шол резидентин хемишелик векилчилигинин (эдарасынын) хасабына дегишли дәлдир.

5. Эгер усулы үйтгетмек үчин дүйпли ве етерлик себәп болмаса, ёкаркы пунктларын максатлары үчин хемишелик векилчилиге (эдара) дегишли гирдежилер (пейда) хер йыл шол бир усул билен кесгитленилер.

6. Эгер пейда гирдежинин шу Ылалашыгын бейлеки маддаларында айратын гүррүнн эдилйән гөрнүшлерини өз ичине алян болса, шу мадданын дүзгүнлери шу маддаларын дүзгүнлерине тәсир этмейәр.

8 мадда
ХАЛКАРА ТРАНСПОРТЫ

1. Бир Ылалашян Дөвлетин кәрханасының деңиз, деря ве хова гәмилерини, демир ёл я-да автомобиль транспорт серишделерини халкара гатнатмаларында уланмакдан алян пейдасына (гирдежилерине) салгыт дине илкинжи агзалан Дөвлетде салынар.
2. Деря гәмилерини ичерки сувларда гатнатмаларда пейдаланмакдан алнан пейда дине кәрхананын хакыкы ёлбашчы органының ерлешен ери болан Ылалашян Дөвлетде салгыт салынар.
3. Шу Ылалашыгын максатларына дегишлиликде, деңиз, деря ве хова гәмилерини, демир ёл я-да автомобиль транспорт серишделерини халкара гатнатмаларында уланмакдан алынган гирдежилер транспорт серишделерини гөни пейдаланмакдан, кәрендесине бермекден я-да башга бир ислендик гөрнүште пейдаланмакдан, шол санда контейнерлери (шол санда трейлерлери ве контейнерлери дашамак үчин угурдаш энжамлары) пейдаланмакдан, сакламакдан я-да кәрендесине бермекден алынган гирдежини өз ичине аляр.
4. 1 ве 2 пунктларын дүзгүнлери транспорт серишделерини уланмак барадакы пул-а, билелликдәки кәрхана я-да халкара гурамасына гатнашмакдан алынган пейда барада хем уланылар.

9 мадда
АССОЦИИРЛЕНЕН КӘРХАНАЛАР

1. а) эгер Ылалашян Дөвлетин кәрханасы бейлеки Ылалашян Дөвлетин кәрханасыны доландырмага, оңа контроллык этмәге я-да онун маясына гөни я болмаса кеседен гатнашян болса, я-да

б) шол бир тараплар бир Ылалашян Дөвлетин кәрханасыны ве бейлеки Ылалашян Дөвлетин кәрханасыны доландырмага, оңа контроллык этмәге я-да онун маясына гөни я кеседен гатнашян болса ве хер ики кәрхананын арасында оларын өзара коммерция ве малие гатнашыкларында ики гарашсыз кәрхананын арасында болжакдан тапавутланын шертлер дөрөйән я-да ёла гоюлян хер бир халатда оларын бириниң хасабына дегишли эдилит билинжек, эмма шол гатнашыкларын болмагы себәлли онун хасабына дегишли эдилмедик пейда шол кәрхананын пейдасына (гирдежисине) гошулып ве оңа дегишлиликде салгыт салнып билнер.

Эгер 1 пунктун дүзгүнлерине лайыктыкта, бир Ылалашян Дөвлет тарапындан шол Дөвлетин кәрханасының пейдасына гошулан пейда (гирдежи) сонра бейлеки Ылалашян Дөвлет тарапындан бейлеки кәрхананын пейдасына хем гошулса, биринжи Дөвлет биринжи кәрхана шейле пейда бабатда хасапланан салгыдын мукдарына дегишли үйтгетме гиризер. Шейле үйтгетме кесгитленилен махалы шу Ылалашыгын бейлеки дүзгүнлери герегиче назара алынмалдыр ве Ылалашян Дөвлетлерини ыгтыярлы органлары зерур болан махалы бири-бири билен консультациялары гечирит билерлер.

10 мадда
ДИВИДЕНДЛЕР

1. Бир Ылалашян Дөвлетин резиденти болуп дурян компаниянын бейлеки Ылалашян Дөвлетин резидентине төлейән дивидендлерине шол бейлеки Дөвлетде салгытлар салнып билнер.

2. Эмма шейле дивидендлере дивидендлери төлейән компания өз резиденти болан Ылалашян Дөвлетде ве шол Дөвлетин канунларына лайыктыкта хем салгыт салнып билнер, йөне дивидендлери алыжының олара хакыкы хукуты болса, онда алынган салгыт дивидендлерини умумы мөчбериниң 10 процентинден гечмели дәлдилр.

Бу пункт дивидендлер төленилән пейда бабатда салгыт салынмагына дегишли дәлдилр.

3. "Дивидендлер" аңлатмасы шу маддада уланылан махалы акциялардан я-да пейда гатнашмага хукук берйән, берги талаплары болуп дурмаян бейлеки хукуклардан алынян гирдежини, шейле хем бейлеки корпоратив хукуклардан алынян пейданы пайлаян компания өз резиденти болан Дөвлетин канунларына лайыклықда, салгытлар бабатда акциялардан алынян гирдежилер ялы дүзгүнлеширилмәге дегишли болан гирдежини аңладяр.

4. Эгер дивидендлере хакыкы хукугы болан тарап Ылалашян Дөвлетин резиденти болмак билен, дивидендлери төлейән компанияның өз резиденти болан бейлеки Ылалашян Дөвлетде шол ерде ерлешен хемшелик векилхананың (эдараның) үсти билен телекечилик ишини амала ашырян болса я-да шол ердәки хемшелик базадан гарашсыз шахсы хызматлары эдйән болса ве өзи барада дивидендлер төленилйән ходин шейле хемшелик векилчилик я-да хемшелик база билен хакыкатда хем багланьшыклы болса, шу мадданың 1 ве 2 пунктларының дүзгүнлери уланылмаяр. Шейле халатда ягдайлара баглылыкда шу Ылалашыгын 7 маддасының я-да 14 маддасының дүзгүнлери уланылар.

5. Бир Ылалашян Дөвлетин резиденти болан компания бейлеки Ылалашян Дөвлетде пейда алян махалы шол бейлеки Дөвлет шол компания таралындан төленилйән дивидендлере салгыт салман билер, шол дивидендлериң шол бейлеки Дөвлетин резидентине төленилйән халатлары я-да өзи барада дивидендлер төленилйән холдинин шол бейлеки Дөвлетде ерлешйән хемшелик векилчиликке (эдара) я-да хемшелик база билен хакыкатда хем багланьшыклы болан халатлары муна гирмейәр, шейле хем шол бейлеки Дөвлет компанияның пайланылмадык пейдасына, хатда төленилйән дивидендлер я-да пайланылмадык пейда шол бейлеки Дөвлетде эмеле гелйән пейдадан я гирдежиден долы я болмаса кем-кәс ыбарат болса, салгыт салып билмез.

II мадда ПРОЦЕНТЛЕР

1. Бир Ылалашян Дөвлетде эмеле гелйән ве бейлеки Ылалашян Дөвлетин резидентине төленилйән процентлере шол бейлеки Дөвлетде салгыт салнып билнер.

2. Эмма шол процентлере оларың эмеле гелйән ери болан Ылалашян Дөвлетде ве шол Дөвлетин канунларына лайыклықда хем салгытлар салнып билнер, йөне альжы процентлериң хакыкы эеси болса, шейле гөрнүше алынян салгыт процентлериң жеми мукдарының 10 процентинден гечмели дәлдир.

3. 2 пунктун дүзгүнлериңе гарамаздан:

а) процентлериң хакыкы альжысы бейлеки Ылалашян Дөвлетин Хөкүмети я-да онун ерли хәкиметлери, я болмаса шол Хөкүметин я ерли хәкиметлериң ислендик бейлеки органлары болса;

б) хакыкы альжы Түркменистаның Меркези банкы я-да Өзбегистан Республикасының Меркези банкы (Ылалашян Дөвлетлериң "банкларының банкы"), дөвлет экспорт ве импорт кредитлериңи кепилендирмек боюнча гурама я-да Ылалашян Дөвлетлериң канунларына лайыклықда дегишли хукуклар берлен бейлеки шунун ялы гурамалар болса, Ылалашян Дөвлетде эмеле гелйән процент шол Дөвлетде салгытдан бошадылар.

4. "Процентлер" аңлатмасы шу Ылалашыкда уланылан махалы ипотека үпжүнчилигине ве пейда гатнашмак хукугына эелик этмәге гарамаздан, ислендик гөрнүшли берги талапларындан алынян гирдежини, хусусан-да, хөкүметин гымматлы кагызларындан ве берги борчнамаларындан алынян гирдежини, шол санда шол гымматлы кагызлар ве берги борчнамалары боюнча байраклары ве утушлары аңладяр. Вагтында амала ашырылмадык төлеглер үчин жеримелере шу мадданың максатлары үчин процентлер хөкмүнде гаралмаяр.

5. Эгер процентлериң хакыкы эеси бир Ылалашян Дөвлетин резиденти болмак билен, процентлериң эмеле гелйән ери болан бейлеки Ылалашян Дөвлетде коммерция ишини шол ерде ерлешйән хемшелик векилчилик (эдараның) үсти билен амала ашырян я-да шол ердәки хемшелик базадан гарашсыз хызматлары эдйән болса ве

процентлерин төленилмегине эсас болян берги борчнамасы шейле хемшелик векилчилиге (эдара) я-да хемшелик база хакыкатда хем дегишли болса, 1 ве 2 пунктларың дүзгүнлери уланылмаяр. Шейле халатда ягдайлар баглылыкда шу Ылалашыгың 7 я-да 14 маддаларының дүзгүнлери уланылар.

6. Төлейжи Ылалашян Дөвлетинң өзи, ерли хәкиметлер я болмаса шол Дөвлетинң резиденти болса, процентлер хут шол Дөвлетде дөрән дийлип хасапанылар. Эмма процентлери төлейән тарапың Ылалашян Дөвлетинң резидентидигине-дәлдитигине гарамаздан, онуң Ылалашян Дөвлетде процентлеринң төленилмегине себәп болан бергидарлыгың эмеле гелмегине эсас болан хемшелик векилчилиги (эдарасы) я хемшелик базасы бар болса, процентлер хемшелик векилчилигиң (эдараның) я-да хемшелик базаның ерлешйән ери болан Ылалашян Дөвлетде дөрәпдир дийлип хасап эдилйәр.

7. Эгер төлейжи билен процентлере хакыкы хукугы болан тарапың арасындакы я-да оларың икиси билен хайсыдыр бир башга тарапың арасындакы айратын гатнашыклар себәпли процентлеринң оларың төленилмегине эсас болан берги борчнамасына дегишли мукдары шейле гатнашыклар болмадык халатда төлейжи билен процентлере хакыкы хукугы болан тарапың арасында ылалашылып билинжек мукдардан гечйән болса, онда шу мадданың дүзгүнлери дине сонкы гөркезилен мукдар барада уланылар. Шейле халатда төлеглериң артың бөлегине шу Ылалашыгың бейлеки дүзгүнлериңи назара алмак билен, хер бир Ылалашян Дөвлетинң канунларына лайыклыкда озалкысы ялы салгыт салыняр.

12 мадда РОЯЛТИ

1. Бир Ылалашян Дөвлетде дөрөйән ве Бейлеки Ылалашян дөвлетинң роялтилерин хакыкы эеси болуп дурян резидентине төленилйән роялтиlere шол бейлеки Дөвлетде салгыт салнып билнер.

2. Эмма шонуң ялы роялтиlere оларың дөрөйән ери болан Ылалашян Дөвлетде ве шол Дөвлетинң канунларына лайыклыкда хем салгыт салнып билнер, йөне альгы роялтлериң хакыкы эеси болса, онда салгыт роялтилеринң умумы мукдарының 10 процентинден гечмели дәлдир. Ылалашян Тарапларың ыгтыярлы органлары шейле чәклендирмелери уланмагың усулыны өзара шертешик боюнча дөрөдерлер.

3. "Роялти" аңлатмасы шу маддада уланылан махалы ислендик эдебият, сунгат эсерлери я-да ылмы эсерлер, шол санда кинофильмлер ве радиогеплешиги хем-де телегөркезиш үчин язгылар ве видеокассеталар, ислендик патент, сөвда маркалары, дизайн я-да модель, план, компьютер программалары, гизлин формулалар я процеслер барадакы авторлык хукукларың пейдаланыландыгы я-да олары пейдаланмак хукугының берлендиги, я болмаса сенагат, коммерция я ылмы тежрибе барадакы маглумат үчин я болмаса уланмак сенагат, коммерция я ылмы энжамларың уланыландыгы я болмаса уланмак хукугының берлендиги үчин өзезини долма хөкмүнде алынян ислендик гөрнүшдәки төлеглери аңладяр.

4. Эгер роялтилеринң хакыкы эеси бир Ылалашян Дөвлетинң резиденти болмак билен, роялтилеринң эмеле гелйән ери болан бейлеки Ылалашян Дөвлетде коммерция ишени шол ерде ерлешйән хемшелик векилчилигиң (эдараның) я базаның үсти билен амала ашырян я-да роялтилеринң төленилмегине эсас болян хукук я-да эмләк шейле хемшелик векилчилик (эдара) я-да хемшелик база билен хакыкатда хем баглы болса, 1 ве 2 пунктларың дүзгүнлери уланылмаяр. Шейле халатда ягдайлар баглылыкда шу Ылалашыгың 7 ве 14 маддаларының дүзгүнлери уланылар.

5. Төлейжи Ылалашян Дөвлетинң резиденти болса, роялтилер шол Дөвлетде дөрөйәр дийлип хасап эдилйәр. Эгер-де роялтилери төлейжиниң Ылалашян Дөвлетинң резидентидигине я-да дәлдитигине гарамаздан, онуң Ылалашян Дөвлетде роялтилерин төленилмегине эсас болан бергидарлыгың эмеле гелмегине себәп болан хемшелик векилчилиги (эдарасы) я-да хемшелик базасы бар болса ве шол роялтилери төлемек боюнча чыкдажылары шол хемшелик векилчилик (эдара) я-да хемшелик база

чектiен болса, онда роялтилер хемшелик векитчилигин (эдаранын) я-да хемшелик базанын ерлештiен ери болан Девлетде дорейар дийлиш хасап эдилтiер.

6. Эгер тiлейжи билен роялтилер хакыкы хукугы болан тарапын арасындакы я-да оларын икиси билен хайсыдыр бир учунжи тарапын арасындакы айратын гатнашыклар себепли роялтилерин оларын тiленилмегине эсас болан пейдаланмак ишине, пейдаланмак хукугына я-да маглумата дегишли мукдары шейле гатнашыклар болмадык халатда тiлейжи билен шол гирдежилере хакыкы хукугы болан тарапын арасында ылалашылып билнжек мукдардан гечтiен болса, онда шу мадданын дүзгүнлери дине соңкы гiркезилен мукдар барада уланылар. Шейле халатда тiлегин артын бiлегине шу ылалашыгың бейлеки дүзгүнлерини назара алмак билен, хер бир ылалашян Девлетин канунларына лайыктыкда озалкысы ялы салгыт салынар.

13 мадда

ЭМЛЭГИН БАХАСЫНЫН САП АРТЫШЫ

1. Бир ылалашян Девлетин резидентинин 6 маддада агзалан, бейлеки ылалашян Девлетде ерлештiен гозгалмаян эмлэгин айрыбашгаланмагындан алян гирдежилерине шол бейлеки Девлетде салгытлар салнып билнер.

2. Бир ылалашян Девлетин кiрханасынын бейлеки ылалашян Девлетдеки хемшелик эдарасынын ишевур эчилигинин бир бiлеги болан гозгалин эмлэгин айрыбашгаланмагындан я-да бир ылалашян Девлетин резидентине бейлеки ылалашян Девлетдеки гарашсыз шахсы хызматлары этмек учин эльетер болан гозгалин эмлэктен алынян гирдежилере, шол санда шейле хемшелик эдаранын (айратынлыкда я-да тутуш кiрхана билен билеликде) я-да шейле хемшелик базанын айрыбашгаланмагындан алнан гирдежилере шол бейлеки ылалашян Девлетде салгыт салнып билнер.

3. Бир ылалашян Девлетин кiрханасынын халкара гатнатмаларында пейдаланын деңиз, доря я-да хова гамилеринин, демир ел я-да автомобиль транспорт серишделеринин я-да шол транспорт серишделеринин уланылмагы билен багланшыкты гозгалин эмлэгин айрыбашгаланмагындан алян гирдежилери дине шол ылалашян Девлетде салгыт салмага дегишлидир.

4. Эмлэги эсасан ылалашян Девлетин территориясында ерлештiен гозгалмаян эмлэктен гонуден я-да кеседен ыбарат болан компаниянын акционер маясынын акцияларынын айрыбашгаланмагындан алынян гирдежилере шол Девлетде салгыт салнып билнер.

5. ылалашян Тарапын резиденти болуп дурян компаниянын маясына 15 процент ве шондан-да көп мiчберде гатнашмактыга дегишли болан, йене 4 пунктда гiркезиленлерден башга акцияларын айрыбашгаланмагындан алынян гирдежилере шол Девлетде салгыт салнып билнер.

6. Шу мадданын 1, 2, 3, 4 ве 5 пунктларында гiркезиленлерден башга ислендик эмлэгин айрыбашгаланмагындан алынян гирдежилере дине эмлэги айрыбашгалаян тарап өз резиденти болан ылалашян Девлетде салгыт салынар.

14 мадда

ГАРАШСЫЗ ШАХСЫ ХЫЗМАТЛАР

1. Бир ылалашян Девлетин резидентинин хунермент хызматлары этмектен я-да хаснетине гарамаздан, бейлеки хызматлары этмектен алян гирдежисине дине шол Девлетде салгыт салнып билнер. Эмма шу ягдайларда шейле гирдеже бейлеки ылалашян Девлетде хем салгыт салнып билнер:

а) эгер физики тарапын өз ишини амала ашырмак максатлары учин бейлеки ылалашян Девлетде эльетер болан хемшелик базасы бар болса; я-да

б) эгер физики тарапын бейлеки ылалашян Девлетде болмагы ислендик он ики айлык дiврүн довамында жемн алнанда 183 гуне барабар я-да шондан-да гечтiен дiвре я

дөвүрлөре барабар болса ве динө шол бейлеки Дөвлөтдө эдилен хызматлара депишли бөлеги бабатда.

2. "Гарашсыз шахсы хызматлар" аңлатмасы, хусусан-да, гарашсыз ылмы, эдебн, артистлик, билшм бериш я-да мугаллымчылык ишнини, шейле хем хекимлерин, аклавжыларын, инженерлерин, архитекторларын, стоматологларын ве бухгалтерлерин гарашсыз шахсы ишнини өз ичине аляр.

15 мадда

ХАКЫНА ТУТМА БОЮНЧА ИШ

1. Шу Ылалашыгың 16, 18 ве 19 маддаларының дүзгүнлерини назара алмак билен, эгер хақына тутмак боюнча иш бейлеки Ылалашян Дөвлөтдө амала ашырылмайаң болса, бир Ылалашян Дөвлөттиң резидентинин хақына тутмак боюнча иш үчин алян иш хақына ве бейлеки шунуң ялы төлеглерине динө шол Дөвлөтдө салгыт салынар. Эгер хақына тутма боюнча иш шейле гөрнүшдө амала ашырылян болса, шунун билен багланьшыклы алынян хака шол бейлеки Дөвлөтдө салгыт салнып билнер.

2. 1 пунктун дүзгүнлерине гарамаздан, бир Ылалашян Дөвлөттиң резидентинин бейлеки Ылалашян Дөвлөтдө амала ашырылян хақына тутма боюнча иш үчин алян төлегине шу ашакдакы халатларда динө илкинжи ады агзалан Дөвлөтдө салгыт салынар:

- а) алыжынын бейлеки Ылалашян Дөвлөтдө болмагы ислендик 12 айын довамында жеми алнанда 183 гүнден гечмейән дөвре я дөвүрлөре барабар болса; ве
- б) төлег бейлеки Ылалашян Дөвлөттиң резиденти болуп дурмаян хақына тутужы тарапындан я-да шол хақына тутужынын адындан төлениленде, ве
- с) төлеглер боюнча чыкдажылары хақына тутужының бейлеки Дөвлөтдөки хемишетик векилчилиги (эдарасы) я-да хемишелик базасы чекмейән болса.

3. Шу мадданың ёкардакы 1 ве 2 пунктларының дүзгүнлерине гарамаздан, бир Ылалашян Дөвлөттиң резидентиниң халкара гатнатмаларында уल्याн лениз. дөря я-да хова гэмисиниң бортунда, демир ёл я-да автомобиль транспорт серишдесинде амала ашырылян хақына тутма боюнча иш үчин алян иш хақына ве бейлеки шунун ялы төлеглере шол Дөвлөтдө салгыт салнып билнер.

16 мадда

ДИРЕКТОРЛАР ГЕҢЕШЛЕРИНИҢ АГЗАЛАРЫНЫҢ АЛЯН ГИРДЕЖИЛЕРИ

Бир Ылалашян Дөвлөттиң резидентинин бейлеки Ылалашян Дөвлөттиң резиденти болуп дурян компанияның я-да башга бир ислендик юридик тарапың директорлар геңешиниң я-да шона барабар органының агзасы хөкмүндө алян гонорарларына ве бейлеки шейле төлеглерине шол бейлеки Ылалашян Дөвлөтдө салгыт салнып билнер.

17 мадда

АРТИСТЛЕРИҢ ВЕ СПОРТСМЕНЛЕРИҢ ГИРДЕЖИЛЕРИ

1. Шу Ылалашыгың 14 ве 15 маддаларының дүзгүнлерине гарамаздан, бир Ылалашян Дөвлөттиң резидентинин театрын, киноның, радионың я-да телевиденийәнни артисти ялы сунгат ишгәри я-да сазанда хөкмүндө, я болмаса спортсмен хөкмүндө бейлеки Ылалашян Дөвлөтдө амала ашырылян өз шахсы иши нетижесинде алян гирдежисине шол бейлеки Дөвлөтдө салгыт салнып билнер.

2. Эгер сунгат ишгәриниң я спортсмениң хут шол гөрнүшдө амала ашырян шахсы ишинден болан гирдежи сунгат ишгәриниң я-да спортсмениң өз адына дөл-дө, башга бир тарапың адына хасапаланылян болса, шол гирдежә шу Ылалашыгың 7, 14 ве 15 Мадаларының дүзгүнлерине гарамаздан, сунгат ишгәриниң я-да спортсменин ишниниң амала ашырылян ери болан Ылалашян Дөвлөтдө салгытлар салнып билнер.

3. Эгер Ылалашян Дөвлөтө гелмеклик эсасанэ бейлеки Ылалашян Дөвлөт, онун субъектлери я-да ерле хэкимнетлери тарапындан малнелешдирилйэн болса, 1 ве 2 пунктларын дүзгүнлери сунгат ишгэрлеринини я болмаса спортсменлериң Ылалашян Дөвлөтде амала ашырян ишинден алынян гирдежилер барада уланылмаяр. Шол халатда шейле гирдежэ динэ шол сунгат ишгэри я-да спортсмен өз резиденти болан Ылалашян Дөвлөтде салгыт салыняр.

18 мадда

ПЕНСИЯЛАР ВЕ БЕЙЛЕКИ ШОНУҢ ЯЛЫ ТӨЛЕГЛЕР

1. 19 мадданың 2 пунктуның дүзгүнлерини назара алмак билен, Ылалашян Дөвлөттин резидентине хакына тутма боюнча озал эдилен иш билен багланьшыкльыкда төленилйэн пенсиялара ве бейлеки шонун ялы төлеглере динэ шол Ылалашян Дөвлөтде салгыт салыняр.

2. "Аннуитетлер" аңлатмасы барабар ве долы өвезини долмагын ерине (эдилйэн хызматлардан тапавутлылыкда) төлег борчнамасы боюнча физики тарапа өмрүниң довамында белли бир вагта бирсыхлы я-да кесгитли бир вагтын довамында төленилйэн кесгитли муклары аңладяр.

3. Ылалашян Дөвлөттин резидентинин пайдасына алиментлере ве бейлеки шонун ялы төлеглере шол Ылалашян Дөвлөтде салгыт салнып билнер.

19 мадда

ДӨВЛЕТ ГУЛЛУГЫ ÜЧИН ТӨЛЕГЛЕР

1. Ылалашян Дөвлөт, онун территориал подразделениелери я-да ерли хэкимнетлери тарапындан шол Дөвлөт я онун ерли хэкимнетлерине эдилйэн гуллук үчин ислендик физики тарапа төленилйэн пенсиядан башта төлеге динэ шол Дөвлөтде салгыт салыняр.

2. Эмма гуллук бейлеки Дөвлөтде эдилйэн болса ве шол Дөвлөттин резиденти болуп дурян физики тарап:

(i) шол Дөвлөттин милли тарапы болуп дурян болса; я-да

(ii) динэ шейле гуллуғы этмек максады билен шол Дөвлөттин резидентлигине гечмедик болса, шейле төлеге динэ шол бейлеки Дөвлөтде салгыт салыняр.

20 мадда

ТАЛЫПЛАРА, МУГАЛЛЫМЛАРА ВЕ ЫЛМЫ ИШГЭРЛЕРЕ ТӨЛЕНИЛЙЭН ПУЛЛАР

1. Ылалашян Дөвлөтө гелмегиниң хут өң янында бейлеки Ылалашян Дөвлөттин резиденти болуп дурян я-да болуп дуран ве илкинжи агзалан Дөвлөтде динэ билим алмак я-да практика гечимек максады билен болян талып, аспирант я-да практикант тарапындан алынян хем-де яшамак, билим алмак я-да практика гечимек үчин ниетленилен төлеглере шол биринжи агзалан Дөвлөтде салгыт салыняр.

2. Хут шонун ялы-да Ылалашян Дөвлөтө гелмегиниң хут өң янында бейлеки Ылалашян Дөвлөттин резиденти болуп дурян я-да болуп дуран ве илкинжи агзалан Дөвлөтде эсасан мугаллымчылык этмек я-да барлағлары гечирмек максады билен болян мугаллым я болмаса ылмы ишгэр тарапындан алынян мугаллымчылык этмек я-да барлағын гечиритмеги үчин берлен төлег шол Дөвлөтде икни йыллык дөвүр үчин салгытдан бошадьяр.

21 мадда
БЕЙЛЕКИ ГИРДЕЖИЛЕР

1. Ылалашян Дөвлетин резидентинин гирдежилеринин шу Ылалашыгын бейлеки маддаларында агзалмадык гөрнүшлеринин ниреде эмеле гелйэндигине гарамаздан, олара динце шол Ылалашян Дөвлетде салгыт салыняр.

2. Эгер 6 мадданын 2 пунктунда кесгитленген гозалмаян эмлөкден алнанлардан башга гирдежилерин алыжысы бир Ылалашян Дөвлетин резиденти болуп дуриян болса, бейлеки Ылалашян дөвлетде коммерция ишнини шол ердэки хемншелик векилхананын (эдаранын) үсти билен амала ашырян болса ве шол бейлеки Дөвлетде гарашсыз шахсы хызматлары шол ердэки хемншелик базадан эдйэн болса ве гирдежинин алынмагына эсас болан хукук я-да эмлөк шейле хемншелик векилчилик (эдара) я болмаса хемншелик база билен хакыкатда хем багланьшыклы болса, 1 пунктун дүзгүнлери олар барада уланылмаяр. Шейле халатда ягдайlara баглылыкда 7 мадданын я-да 14 мадданын дүзгүнлери уланылар.

22 мадда
ЭМЛӘК

1. Бир Ылалашян Дөвлетин резидентине дегншли болан ве бейлеки Ылалашян Дөвлетде ерлешен гозгалмаян эмлөге шол бейлеки Дөвлетде салгыт салнып билнер.

2. Бир Ылалашян Дөвлетин кәрханасынын бейлеки Ылалашян Дөвлетдэки хемншелик векилханасынын (эдарасынын) телекечилик эмлэгинин бир бөлеги гөрнүшдэки гозгалаян эмлөге я-да Ылалашян Дөвлетин резидентине бейлеки Ылалашян дөвлетде гарашсыз шахсы хызматлары этмек үчин эльетер болан хемншелик база дегншли гозгалаян эмлөк гөрнүшиндэки эмлөге шол бейлеки Дөвлетде салгыт салнып билнер.

3. Ылалашян Дөвлетин кәрханасынын эечилиги болуп дуриян ве халкара гатнатмаларында уланылян дениз, деря ве хова гөмилери, демир ёл я-да автомобиль транспорты ве шейле транспорт серишделерини уланмак билен багланьшыклы гозгалаян эмлөк гөрнүшиндэки эмлөге шу Ылалашыгын 8 пунктунда айдыльшы яты, динце шол Дөвлетде салгыт салыняр.

4. Ылалашян Дөвлетин резидентинин эмлэгинин эхли бейлеки гөрнүшлерине динце шол Дөвлетде салгыт салыняр.

23 мадда
ИКИ ГЕЗЕК САЛГЫТ САЛЫНМАГЫНЫ АРАДАН АЙЫРМАК

Ики гезек салгыт салынмагы шейле арадан айрылар:

1. Эгер бир Ылалашян Дөвлетин резиденти бейлеки Ылалашян Дөвлетде шу Ылалашыгын дүзгүнлерине лайыклыкда салгыт салнып билнйэн гирдежини алян болса, онда шол гирдежи үчин шол бейлеки Ылалашян Дөвлетде төлемөге дегншли салгыдын мөчбери шейле тарапдан ады илки агзалан Дөвлетде гирдежи билен багланьшыклы алынян салгытдан кемилип билнер. Эмма шейле кеммек гөркезилен гирдежи үчин ады илки агзалан Дөвлетин салгыт канунларына ве кадаларына лайыклыкда хасапланылан салгыдын мукдарындан көп болмалы дөлдир.

2. Шу мадданын 1 пунктунун максатларына дегншлиликде Түркменистанын ве Өзбегнстанын салгыды салгыт салмакдан бошатмак дүзгүни хем-де шол Дөвлетлерин еңилликли дүзгүн хакындакы канунлары эсасында берилйэн еңилликлер ёк махаты шол Дөвлетлерин салгытлары хөкмүнде төленилйэн ислендик серишделери өз ичине аляр днйлип хасап эдилер

3. Эгер бир Ылалашян Дөвлетин резидентинин алян гирдежиси шол Дөвлетде салгытдан шу Ылалашыгын ислендик дүзгүнине лайыклыкда бошадылса, шол Дөвлет муна гармаздан, шол резидентин гирдежисинин галан бөлеги үчин салгыдын муклары хасапланылан махалы салгытдан бошадылан гирдежини назара алып билер.

24 мадда
КЕМСИТМЕЗЛИК

1. Бир Ылалашян Дөвлетнің милли тараплары бейлеки Ылалашян Дөвлетде онун милли тараплары барада хут шол ягдайларда уланылян я-да уланылып билинжек салгыт салмак дүзгүннннен ве онун билен багланьшыкты борчнамалардан башга я-да олардан хас агыр салгыт салмак дүзгүннне я болмаса онун билен багланьшыкты борчнамалара сезевар эдилмес. 1 Мадданың дүзгүнлерине гарамаздан, шу дүзгүн Ылалашян Дөвлетлернің бириннің я-да икисиннің-де резидентлері болуп дурмаян физики тараплар барада хем уланыляр.

2. Бир Ылалашян Дөвлетнің кәрханасының бейлеки Ылалашян Дөвлетдеки хемшелік векилчилиги (эдарасы) барада шол бейлеки Дөвлетде уланылян салгыт салмак дүзгүнннің аматлылыгы шол бейлеки Дөвлетнің хут шонуң ялы иш амала ашырян кәрханалары барада уланылян дүзгүнннкіден пес болмаз. Бу дүзгүн бир Ылалашян Дөвлеті гражданлык статусы я-да машгала ягдайлары эсасында өз резидентлеріне салгыт салмак бабатда берйән персонал еңилликлерини, бошатмаларыны ве арзанлатмалары бейлеки Ылалашян Дөвлетнің резидентлериннің гражданлык статусы я-да машгала ягдайлары эсасында олара үпжүн этмәге борчландырыжы хөкмүнде дүшүндүрилмели дэлдир.

3. Шу Ылалашыгың 9, 11 я-да 12 маддаларының дүзгүнлери уланыландан башга халатларда, Ылалашян Дөвлетнің кәрханасы тарапындан бейлеки Ылалашян Дөвлетнің резидентіне төленилйән процентлер, роялтилер ве бейлеки өвезини долмалар шейле кәрхананың салгыт салынян пейдасыны кесгитлемек максады билен, олар илки ады агзалан Дөвлетнің резидентіне төленилеңде уланылжак шол бир шертлерде кемилмелидир. Хут шонуң ялы-да, бир Ылалашян Дөвлетнің кәрханасының бейлеки Ылалашян Дөвлетнің резидентіне барадакы ислендик бергилери шол кәрхананың салгыт салынмага дегишли эмләгини кесгитлемек максады билен, илки ады агзалан Дөвлетнің резидентиннің бергилери барада уланылжак хут шол шертлерде кемилмелидир.

4. Бир Ылалашян Дөвлетнің эмләги бейлеки Ылалашян Дөвлетнің бир я-да бирнәче резидентіне долы я кем-кәс дегишли болан, я болмаса бейлеки Ылалашян Дөвлетнің бир я бирнәче резиденті тарапындан гөнүден я кеседен контроллык эдилйән кәрханалары ады илки агзалан Дөвлетде онун шонуң ялы кәрханалары барада уланылып билинжек салгыт салмак дүзгүннннен я-да онун билен багланьшыкты борчнамалардан башга я болмаса ондан хас агыр ислендик салгыт салмак дүзгүннннің я-да онун билен багланьшыкты ислендик борчнамаларың уланылмагына дегишли болмазлар.

25 мадда
ӨЗАРА ЫЛАЛАШМАК ПРОЦЕДУРАСЫ

1. Эгер тарап Ылалашян Дөвлетлернің бириннің я-да икисиннің-де херекетлери өзүне шу Ылалашыгың дүзгүнлериннің чөклеринден чыкылып салгыт салынмагына элтйәр я болмаса элтер дийип хасап эдйән болса, ол шол Дөвлетлернің милли канунларында гөз өңүнде тутулан горанмак серишделеріне гарамаздан, өз арзасыны хайсы Ылалашян Дөвлетнің резиденті болса, шол Дөвлетнің ыгтыярлы органына берип я-да, эгер онун иши 24 мадданың 1 пунктуның тәсирине дүшйән болса, өзи хайсы Ылалашян Дөвлетнің милли тарапы болса, шол Дөвлетнің ыгтыярлы органына берип билер. Арза Ылалашыгың дүзгүнлеринден чыкылып салгыт салынмагына элтйән херекетлер хакында илкинжи хабарнаманың пурсатындан башлап үч йылын довамында берилмелидир.

2. Эгер ыгтыярлы орган арза ерликли дийип хасап этсе ве эгер онун өзи канагатландырыжы карары кабул эдип билмесе, ол Ылалашыга лайык гелмейән салгытларың салынмагындан гутулмак максады билен, меселәни бейлеки Ылалашян

Дөвлетин ыгтыярлы органы билен өзара ылалашмак боюнча чөзмөгө чалшар. Газанылан ислендик шертлешик Ылалашян Дөвлетлерин милли канунларында бар болан нәхилдир вагт чәклендирмелерине гарамаздан, ерине етирилер.

3. Ылалашян Дөвлетлерин ыгтыярлы органлары Ылалашыгы дүшүндирен ве уланан махалы дөрөйән ислендик меселелери өзара ылалашмак боюнча чөзмөгө чалшарлар. Олар ики гезек салгыт салынмагыны Шу Ылалашыкда гөз өнүнде тутулмадык халатларда арадан айырмак максадына эерип, бир-бири билен консультациялары хем гечирип билерлер.

4. Ылалашян Дөвлетлерин ыгтыярлы органлары ёкардакы пунктларда гөркезилен маньда ылалашык газанмак максадына эерип, бир-бири билен гөни гатнашыклары ёла гоюп билерлер. Эгер ылалашык газанмак үчин дилден пикир алышмагы гурамак максада лайык болса, шейле пикир алышмак Ылалашян Дөвлетлерин ыгтыярлы органларынын векиллеринден ыбарат болан комиссиянын межлислеринин чәклеринде гечирилип билнер.

3. Ылалашян Дөвлетлерин ыгтыярлы органлары Ылалашык дүшүндирилгенде я-да уланыланда дөрөйән ислендик меселелери өзара ылалашымак боюнча чөзмөгө чалшарлар. Шейле хем олар ики гезек салгыт салынмагыны шу Ылалашыкда гөз өнүнде тутулмадык халатларда арадан айырмак максады билен бир-бири билен консультациялары гечирип билерлер.

4. Ылалашян Дөвлетлерин ыгтыярлы органлары ёкаркы пунктларга дүшүнемкеде ылалашык газанмак максады билен бир-бири билен гөни гатнашыкда болуп билерлер. Эгер ылалашык газанмак үчин дилден пикир алышмагы гурамак максада лайык болса, шейле пикир алышмак Ылалашян Дөвлетлерин ыгтыярлы органларынын векиллеринден ыбарат комиссиянын чәклеринде гечирилип билнер.

26 мадда МАГЛУМАТ АЛЫШМАК

1. Ылалашян Дөвлетлерин ыгтыярлы органлары шу Ылалашыгын дүзгүнлери я-да Ылалашян Дөвлетлерин Ылалашыгын тәсирине дүшйән салгытлара дегилли ичерки канунларыны уланмак үчин зерур болан маглуматлары шол канунлар боюнча салгыт салмак дүзгүни Ылалашыга терс гелйәнчә алышарлар. Ылалашян Дөвлет тарапындан алынян ислендик маглумат конфиденциал хасап эдилйәр ве шу Ылалашык өзүне дегилли болан салгытлара баха бермек, олары топламак, межбуры телетдирмек, суд тарапындан ызарламак я шикаятлара гарамак билен мешгулланын тараплара я-да органлара, шол санда судлара ве административ органлара хабар бертип билнер. Шейле тараплир я-да органлар шол маглуматлары дине шол максатлар үчин пейдаланарлар. Шол маглуматлар ачык суд межлисинин баршында я-да судун чөзгүллери кабул эдилен махалы аян эдиллип билнер.

2. Шу мадданың 1 пунктун дүзгүнлери хич бир халатда:

а) Ылалашян Дөвлетлерин канунларына я-да административ иш йөредилшине терс гелйән административ чәрелери гечирмөгө;

б) Ылалашян Дөвлетлерин биринин канунлары боюнча я болмаса алаты административ иш йөредилшинин баршында алып болмажак маглуматлары бермөгө;

с) аян эдилмеги дөвлетин бәхбитлерине терс гелжек хайсыдыр бир сөвда, телекечиллик, сенагат, коммерция я-да профессионал сыры я болмаса сөвда професини я-да маглуматы аян этжек маглуматлары бермөгө Ылалашян Дөвлетлерин ислендигинин ыгтыярлы органларыныны борчлы эдйәр дийлип дүшүнилмес.

27 мадда САЛГЫТЛАРЫ ТОПЛАМАКДА КӨМЕК БЕРМЕК

1. Ылалашян Дөвлетлерин ыгтыярлы органлары салгытлары топламакда бир-бирине көмек берерлер, өзг-де шу дүзгүн шу Ылалашыгын 2 маддасынын дүзгүнлери билен чәкленмес.

2. Шу маддада hiç бир зат өз салгытлары топланылан махалы уланытянлардан тапавуланяна я-да онун адаты административ иш йөредишине терс гелиён административ хасиетли чарелери гөрмөгө Ылалашян Дөвлети борчлы эдйён дүзгүн хөкмүнде дүшүнилмез.

3. Шу мадданы уланмак боюнча иш йүзүндөки херекетлер Салгыт канунларыны бержай этмек меселелери боюнча хызматдашлык этмек ве өзара көмек бермек хақында Түркменистанын Хөкүмети билен Өзбекистан Республикасынын Хөкүметинин арасындакы Ылалашыгын дүзгүнлери билен кесгитленилер.

28 мадда ДИПЛОМАТИК ВЕКИЛЧИЛИКЛЕРИ ВЕ КОНСУЛЛЫК ЭДАРАЛАРЫНЫҢ ГУЛЛУКЧЫЛАРЫ

Шу Ылалашыгын hiç бир дүзгүнлери дипломатик векилчиликлерин ишгәрлерине ве консуллык эдараларынын ишгәрлерине халкара хукугынын умумы кадалары аркалы я-да йөрите ылалашыкларын дүзгүнлерине лайыкыкда салгытлар бабатда берлен артыкмачлыклара тәсир этмез.

29 мадда ГҮЙЖЕ ГИРМЕГИ

Шу Ылалашык тассыкланмага дегнишлидир ве тассыклайыш хатлары алшылан пурсатдан башлап гүйже гирйәр, өзи-де онун дүзгүнлери:

а) Ылалашыгын гүйже гирйөн айынын ыз янындакы үчүнжи айың биринжи гүнүнде я-да биринжи гүнүнден соң төленилйөн я-да хасапланан пуллар үчин чешмеден алынан салгытлар бабатда;

б) бейлеки салгытлар бабатда - Ылалашыгын гүйже гирен йылындан соңракы календарь йылынын биринжи январында я болмаса биринжи январындан соң башланян салгыт салынан дөвүрлер үчин; ве

с) 26 хем-де 27 маддаларын максатлары үчин - Ылалашыгын гүйже гирен гүнүнден башлап херекет эдер.

30 мадда ГҮЙЖҮНИҢ БЕС ЭДИЛМЕГИ

Шу Ылалашык Ылалашян Дөвлетлерин бири онун херекетини бес эдйөнчө өз гүйжүни саклар. Хер бир Ылалашян Дөвлет шу Ылалашыгын гүйже гирен сенесинден башлап 5 йылык мөхлет геченден соң башланян ислендик календарь йылынын тамамланмагына азындан алты ай галакда Ылалашыгын херекетинин бес эдилмеги хақында дипломатик каналлар аркалы хабарнама ибермек ёлы билен онун херекетини бес эдилт билер. Шейле халатда Ылалашык:

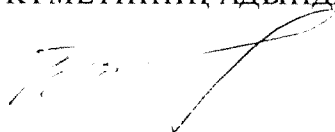
а) хабарнама берлен календарь йылдан соңкы йылың биринжи январында я-да биринжи январындан соң төленйөн я-да хасапланан пуллар үчин чешмеден алынан салгытлар бабатда; ве

б) хабарнама берлен календарь йылдан соңкы йылың биринжи январында я-да биринжи январындан соң башланян салгыт дөвүрлери үчин - гирдежи ве эмлэк үчин бейлеки салгытлар бабатда;

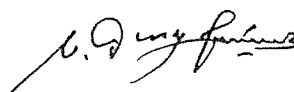
с) 26 ве 27 маддаларын максатлары үчин - хабарнама берлен йылдан соңкы календарь йылынын биринжи январындан башлап өз херекетини бес эдйәр.

Чәржев шаһеринде 1996 йылың 16 январында хер бири түркмен, өзбек ве рус диллеринде ики нусгада амал әдилди, өзи-де әли текстлерин бирмеңзеш гүйжи бардыр. Шу Ылалашыгың дүзгүнлерини дүшүндирмекде чапразлыklar йүзе чыкан махалы рус дилиндеки текст әсас хөкмүнде кабул әдилер.

ТҮРКМЕНИСТАНЫҢ
ХӨКҮМЕТИНИҢ АДЫНДАН

ӨЗБЕГИСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ХӨКҮМЕТИНИҢ АДЫНДАН

ЫЛАЛАШЫК 27.11.1996 ЫЛДА ГҮҮЈЕ GIRDИ